

27.5.2024

Tarvasjoen aurinkovoima-hanke viranomaistyökokous

Projekti

Aika 27.5.2024

Paikka Teams, klo 12:00

Osallistujat

Riikka Elo	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Susanna Sipilä	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Rinne	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Anna Soirinsuo	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Tapio Aalto	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kristiina Karppi	Varsinais-Suomen liitto
Jani Kreula	Liedon kaupunki
Sanna Lahti	Liedon kaupunki
Niklas Järvi	Liedon kaupunki
Jere Leppänen	Turun museokeskus/Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Sara Tamsaari	Turun museokeskus/Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Marko Lehenberg	Fortum Oyj
Sirpa Korhonen	Fortum Oyj
Ville Ahvikko	Fortum Oyj
Eerika Tapio	Sitowise Oy
Satu Lavinen	Sitowise Oy
Anna Ryymin	Sitowise Oy
Poissa	
Kirsi Nieminen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Pekka Sillanpää	Liedon kaupunki
Aki Toivanen	Varsinais-Suomen Pelastuslaitos
Patrit Niskanen	Fortum

1 Tausta ja järjestäytyminen

Puheenjohtajana toimii Susanna Sipilä ja muistion kirjoittaa Eerika Tapio.

2 Osallistujien esittäytyminen

Esittäydettiin lyhyesti.

27.5.2024

3 Hankkeen ja hanketoimijan esittely

Sirpa Korhonen esitteli hankkeen pääkohdat ja aikataulun.

Hankekehittäjä on Fortum, joka on perustanut paikallisen hankeyhtiön, Tarvasjoen Aurinkovoima Oy. Fortumin tavoitteena on, että uudet ja nykyiset toiminnot eivät enää vähennä maanpäällisen luonnon monimuotoisuutta eli eivät synnytä ns. nettohävikkiä vuodesta 2030 eteenpäin. Tarvasjoen hankkeen on tarkoitus toimia pilottihankkeena biodiversitteettityön kehityshankkeessa.

Tavoiteaikataulu:

- Arkeologinen, luonto- ja maisemaselvitykset käynnissä 5/24.
- Tiedote paikallisille 6/24
- Hankkeen esittely Tarvasjoella 8/24
- Selvitykset valmiit 9/24
- Suunnittelu, STR- ja rakennusluvan jättäminen, syksy/24

Carunan kanssa keskusteltu liittymispisteistä, YVA-tarveharkinta tehty. Alustavat maaperätutkimukset tehty. Selvitysten valmistuttua edetään luvitusaineiston kanssa. Seuraavaksi hankkeesta on tarkoitus tiedottaa kirjallisesti ja pitää yleisötilaisuus.

4 Alueen nykytila ja hankkeen vaikutukset

Satu Lavinen esitteli lyhyesti hankealueen nykytilaa ennakkoon (23.5.2024) toimitetun esityksen mukaisesti.

5 Kysymykset ja keskustelu

Susanna Sipilä, yhteysviranomainen, VARSELY; hankealueen koosta oli kahta lukua 76 ha (myös 102 ha). Sähkönsiirtoreittien pinta-alat tulee sisällyttää ilmoitettuun hankealueeseen.

Esitykseen voisi selkeyttää, minne paneelit sijoitetaan. Kuinka paljon tarvitaan uutta tiestöä, huoltoteitä ja ojitusta? Pelastuslaitoksen tulee mahtua kulkemaan alueella tarvittaessa. Mistä otetaan sammutusvesi? Tarvitaanko ojitus-/vesilupaa? Jos metsäalueelle rakennetaan paneeleja, tarvitaan tasausta ja silloin muodostuu vaikutuksia kallioperään.

Sirpa Korhonen/Fortum; Pinta-alassa on ensisijainen verkkoliityntä laskettu mukaan, mutta vaihtoehtoisten sähkönsiirtoreittien pinta-aloja ei ole ilmoitettu erikseen. Metsää sisältävä alue on osa vuokrattavaa kiinteistöä ja hankealuetta, mutta paneeleja sijoitetaan pelkästään peltoalueelle. Metsäiselle alueelle tulisi vain sähkönsiirto. Mahdollinen sähkönsiirto on suunniteltu ensisijaisesti metsäalueen kautta. Maakaapelit vedetään tien laitaa pitkin, sähköasema on suunniteltu ensisijaisesti peltoalueelle tien pohjoispuolella.

27.5.2024

Tapio Aalto¹; Liito-orava havaintoon liittyen, vanhat laji.fi -havainnot, päivitettävä tilanne. Vanhojen [2015] havaintojen osalta on syytä hahmottaa, ovatko tai viittaavatko havainnot lajin lisääntymis- tai levähtämispaikkaan. Vaikka tämän kevään maastokäynneillä ei tehtäisi havaintoja liito-oravasta, ei sen perusteella voida arvioida, että kohteella ei olisi lain suojaamaa lisääntymis- tai levähdyspaikkaa. Jos aiempien havaintojen perusteella on tunnistettavissa / arvioitavissa kohteella olevan lisääntymis- tai levähdyspaikan, kohteella on arvioitava sellaisen olevan, jos alue on säilynyt olosuhteiltaan liito-oravan kannalta samanlaisena.

Jos havaintoja ei ole sähkönsiirtoreitillä, mutta alue on säilynyt sellaisena, että liito-orava voisi käyttää sitä edelleen lisääntymis- ja levähdysalueena käyttäen, tarvitaan sähkönsiirtoreitin toteuttamiseen poikkeuslupa. Vaikka uusiutuvan energian hankkeet ovat yleisen edun mukaisia, poikkeaminen on mahdollista vain, jos mitään muuta tyydyttävää ratkaisua sähkönsiirtoon ei ole. Joka tapauksessa pitää miettiä, eikö linjaukselle tosiaan ole muuta ratkaisua.

Koska siellä on varsin vanhaakin puustoa, paikan päältä voi löytyä uhanalaista luontotyyppiä. Luontoarvoja ei tulisi heikentää uusiutuvan energian kustannuksella.

Kun luontoselvityksiä tehdään, havaintotiedot olisi syytä viedä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jopa reaaliajassa viedään laji.fi-aineistoon. Jos tulee esimerkiksi metsänkäyttöilmoitus, niin järjestelmässä olisi ajantasaista tietoa havainnoista.

Sara Tamsaari²; rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnit ovat 90-luvulta, ja niitä tulisi päivittää ja täydentää. Lähiympäristössä on ennestään inventoituja kohteita. Inventointitiedot ovat MIP-tietokannassa, aineistot saa rajapinnan kautta. Aineistot ovat keskeisiltä osin katseltavissa Lounaistiedon karttapalvelussa. Toivotaan tehtävän paikkatietomuotoisena tietokantaan. Tietokantaan saatavissa käyttöoikeudet. Maiseman osalta odotetaan maisemaselvitystä.

Kristiina Karppi; Maakuntakaavaan on viitattu asiallisesti. Suunnittelumääräys maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, kysymykset tulevat pikemminkin Tarvasjoen strategisesta yleiskaavasta, missä hankealueella sijaitsee ohjeellinen ulkoilureitti ja virkistysalue lähellä. Hyvä, että maisemaselvitys on tekeillä. Pohditaanko siinä lieventäviä toimenpiteitä? Toivoisi, että lisätään asutus-teemakarttaan 100 ja 200 m etäisyysvyöhykkeet. Samoin kaipaa hulevesiselvitystä ja tarkempaa tietoa valumavesien hallintaratkaisuksista.

Ilmastovaikutusten arvioinnin tulee huomioida rakennusosien koko elinkaari. Sähkönsiirtoreitti huomioitava laskelmissa. Samoin erilaisten perustamistapojen vaikutus päästöihin, kuvattava perusteellisesti vaihtoehtoiset perustamistavat savimaalle, sillä niillä on omat ilmastovaikutuksensa. Asemapiirros tulee tehdä.

¹ Puheenvuoroa täsmennetty Tapio Aallon pyynnöstä.

² Puheenvuoroa täsmennetty Sara Tamsaaren pyynnöstä.

27.5.2024

No Net Loss- periaatteen demonstraatiohankkeesta olisi kysymyksiä. Mitä se käytännössä tarkoittaa? Miten kasvitatte alat? Onko tarkoitus asettaa kunnianhimoisia suunnitelmia?

Sirpa Korhonen/Fortum; Tullaan kasvittamaan, mutta kasvien tulee pysyä matalana myös paloturvallisuuden osalta.

Anna Soirinsuo³; Hankealue sijaitsee Paimionjoen valuma-alueella, joka on Suomen hallituksen Saaristomeren ravinnekuormituksen vähentämiseen tähtäävän Saaristomeri-ohjelman pilottialue. Tavoitteena saada pintavesien ravinnepitoisuuksia laskemaan merkittävästi juuri Paimionjoen valuma-alueella. Aurinkovoiman sijoittaminen pellolle yleensä ei lisää ravinnekuormaa, pois lukien rakentamisaika. Metsäalueella ravinnepestöt voivat lisääntyä merkittävästi, jos metsä poistetaan. Hulevesitarkastelu ja -suunnitelma on tärkeä, jotta vältetään mahdollinen rakentamisen aikainen ravinnekuorma. Paimionjokilaaksossa on Natura 2000 SAC-alue alajuoksulla.

Happamia sulfaattimaita ei ole tarkasteltu voimajohtojen alueelta. Suositellaan näytteiden ottoa ainakin muutamista näytepisteistä reitin varrelta. Jos maanmuokkauksen yhteydessä havaitaan happamia sulfaattimaita, tulee maata neutralisoida kalkituksella nopealla tahdilla, sillä muutoin alapuoliseen vesistöön pääsee hapanta valumavettä ja seuraa kalakuolemia. Läheinen Killalankoski on 2024 ELY-keskuksen koskikunnostuskohde. Kiintoaineksen pääsyä alapuolisiin vesistöihin tule välttää.

Sirpa Korhonen, Fortum; Alustavissa maaperätutkimuksissa ei ole löytynyt happamia maita

Jere Leppänen, Varsinais-Suomen vastuumuseo; Maakaapelireitti ja sinne suunnitellut mahdolliset sähköasemat tulisi sisällyttää inventointiin, uudet maahan kajoavat alueet tulee inventoida. Tarvasjoella on keskiaikaista kyläasutusta, alueen arkeologinen potentiaali on kokenneempi kuin itse varsinaisella hankealueella. Arkeologisen inventoinnin raportoinnin jälkeen vastuumuseo ottaa kantaa, onko se riittävä, ja miten kohteet tulee huomioida suunnittelussa.

Riikka Elo, VARSELY; Hankkeessa on selkeästi maankäytön yhteensovittamisen tarvetta. Paras tapa luvittaa hanke olisi asemakaavoitus. Perustelut tälle ovat vähäinen etäisyys asutukseen, asemakaavan läheisyys ja strategisessa kaavassa tunnistettu tarkemman suunnittelun tarve. Samalla tulisi selvitettyä lieventämistoimetkin.

Johanna Rinne, VARSELY; Kaavoituskäytänteisiin tulee selkeytys kesän jälkeen, kun Ympäristöministeriön ohjeistus saapuu. Alueidenkäyttölain osalta työn alla on oma pykälä aurinkovoimaloille, tulee ohjaamaan suoraan rakentamista, mutta laki tulee voimaan vasta 2026. Asemakaavoituksen tarpeesta on keskusteltu ja ELYn

³ Puheenvuoroa täsmennetty Anna Soirinsuon pyynnöstä.

27.5.2024

näkökulma on sama kuin muissa vastaavan tyyppisissä hankkeissa. Olisi mielenkiintoista kuulla kunnan näkemys asiaan.

Jani Kreula, Liedon kaupunki; kunta ei ole päättänyt lopullista ratkaisutapaa. On mietitty, että hanke vaatii yleiskaavan päivityksen eli osayleiskaavan, asemakaavoitusta ei ole pohdittu. Kunta harkitsee vielä, edellyttääkö hanke asemakaavaa.

Sanna Lahti, Liedon kaupunki; Alue on iso, tulee miettiä hankkeeseen sopivaa ratkaisua.

Satu Lavinen; Konsulttipuolellakin odotetaan YM:n uutta ohjeistusta. Osayleiskaava on hankkeen kannalta parempi vaihtoehto, kun ei ole tarvetta kortteleiden ja katualueiden muodostamiseen. Yleiskaavan tarkkuus on riittävä. Inventoinneista, otetaan tietoa vastaan, jos on saatavilla, ja pyritään viemään maastotöiden havainnot mahdollisuuksien mukaan nopeasti tietokantoihin, mutta reaaliaikainen tietojen tallennus ei ole realistista.

Riikka Elo, VARSELY; ei lähdetä suosittelemaan asemakaavoitusta herkästi, mutta tässä hankkeessa sitä puoltaa strategisen yleiskaavan merkintä [merkintä osayleis- tai asemakaavoitettavaksi tarkoitettu alueesta], joka on hankealueen läheisyydessä. Kiinteistöä ostaessa ja taloa rakentaessaan kuntalaiset eivät ole voineet varautua tällaiseen muutokseen [Viittaa konsultin esityksen valokuvaan Päivärinteestä, jossa näkyy uudehko pientalo pellon laidalla.] Osayleiskaavassa pystytään ratkaisemaan samat asiat kuin asemakaavassa, asemakaava ei ole ylivertainen osayleiskaavaan nähden, mutta alueella on selkeästi yhteensovittamisen tarvetta. Aktiivinen osallistaminen ja kuunteleminen on tärkeää informoimisen lisäksi.

Susanna Sipilä, VARSELY; Asutusta on verrattain lähellä hankealueen rajoja, sen länsi- ja lounaispuolella, miten lähelle asuinrakennuksia viedään paneeleja? Myös Pohjoiskärjessä ja idässä on asuinrakennuksia rajan läheisyydessä?

Anna Ryymin; Kaikkien asutuksien lähellä on käyty näkemäalueanalyysin osalta. Maisemaselvitystä ei ole vielä tehty.

Satu Lavinen; Suunnittelutarveratkaisu on vasta käynnistymässä, selvitykset eivät ole vielä vaikuttaneet hankkeen layouttiin, se on vasta edessäpäin.

Tapio Aalto, VARELY;

Susialueet nousseet yhä enemmän esiin maankäyttöä muuttavissa hankkeissa. Ko. aurinkovoimakohteella potentiaalista riskiä ei vaikuta olevan, mutta suteen liittyvä vaikutus on syytä argumentoida ja tunnistaa alueen luonne, jotta hanke ei esim. viivästy sen takia.

Kannattaa myös miettiä, mitkä aineistot ovat salassa pidettäviä. Liito-orava on kylläkin uhanalainen, mutta salassapitovelvollisuus muodostuu, jos [jokin tieto] vaarantaa aineistossa käsiteltävän lajin esiintymisen. Lajitietokeskuksen sopimukset

27.5.2024

saattavat osaltaan aiheuttaa konsulttien innokkuutta salata tietoja, mutta salauksen takia ihmisiltä katoaa mahdollisuus osallistua. Julkisuuslain tulkinta: vaarantaako [tieto] lajin esiintymispaikan? Voisiko pohtia erilaisia esitystapoja lajihavainnoille?

6 Seuraavat vaiheet

Ville Ahvikko; saiko kunta riittävästi tietoa sopivan työkalun valintaan? Vuorovaikutusta tehdään mahd. laajasti, kuten äsken esitettiin.

Jani Kreula; Tulee vielä tehdä pohdintaa, jonka jälkeen ollaan yhteydessä, kuinka tulee edetä.

Sanna Lahti; Osallistaminen on tärkeää, onpa valittu lähestymistapa mikä vain.

Satu Lavinen, jospa siis täydennämme YVA-tarveharkintapyyntöä, tulkitseanko oikein, ettei sitä voi käsitellä ilman täydennyksiä?

Susanna Sipilä; on helpompi perustella päätöstä, jos aiemmin esitetyt asiat on kuvattu. Selvityksen ei tarvitse olla "mini-YVA", mutta hankealueen koko, kaikki tarvittavat tiet ja sähkönsiirron linjat, tuotantoalue + sähkönsiirrot tulisi kuvata. Lisäksi yleispiirteinen esitys paneelikentästä. YVA-tarvetta ei määritellä pelkästään tarkastelemalla sitä, onko hankealueen koko yli tai alle 200 ha.

Satu Lavinen; mikä on käsittelyaikataulu?

Susanna Sipilä; Perehtyminen, jos päätös niin menee kuntiin ja muille viranomaisille lausunnonle, sen jälkeen 30 aikaa tehdä päätös. Lausunto tulee nopeammin, jos ei lähdetä päätösmenttelyyn.

7 Kokouksen päätös

Kokouksen päätös 13.20

17.9.2024

Tarvasjoen aurinkovoimalan osayleiskaava, kaavoituksen aloituskokous

Aika	17.9.2024 klo 14-15:10
Paikka	Teams
Läsnä	Sanna Lahti, Liedon kunta Jani Kreula, Liedon kunta Niklas Järvi, Liedon kunta Pekka Sillanpää, Liedon kunta Sirpa Korhonen, Fortum (puheenjohtaja) Ville Ahvikko, Fortum Anna Ryymin, Sitowise Jurkka Pöntys, Sitowise Satu Lavinen, Sitowise Juho Kauppi, Sitowise (sihteeri)

1 Kokouksen aloitus

Esittäytyttiin. Asialistaan ei tullut muutoksia.

2 Kaavoitus

Käytiin läpi kaavahankkeen vireilletuloa ja tarvetta MRL 66 § mukaisille viranomaisneuvotteluille. Jos kunta tunnistaa ylikunnallisia vaikutuksia, syntyy tarve viranomaisneuvottelulle. Kysymys kuuluu, onko Tarvasjoen aurinkovoimahankkeella ylikunnallisia vaikutuksia, jolloin se on maakunnallisesti merkittävä.

Kunta hyväksyi kaavakonsultiksi Sitowise Oy:n ja kaavan laatijaksi Satu Lavisen, YKS 743.

Kaavoitusaloite menee OAS:an kanssa samaan aikaan päätöksentekoon, jonka polku voi olla seuraava: kaavoitus- ja rakennuslautakunta 25.9., kunnanhallitus (7.10.) ja -valtuusto (21.10.). OAS voidaan asettaa nähtäville aikaisintaan 24.10.

Viranomaisneuvottelu sovittu pidettäväksi 24.10. Se tulee olemaan työneuvottelu, jossa käsitellään OAS, mahdollisesti kaavaluonnosta ja selvitystarpeita.

3 Selvitykset

- Arkeologinen selvitys valmis.
- Maisemaselvitys tekeillä. Tavoiteaikataulu sama kuin kaavaluonnoksella.
- Luontoselvityksestä osa valmiina, osa tekeillä. Tavoiteaikataulu 30.9.

17.9.2024

- Tulossa myös hulevesien suunnitelma ja ilmastovaikutusten arviointi.

Ei arkeologisia löydöksiä, joilla olisi vaikutusta hankkeeseen. Yhden kellarin jäänteet kallioisessa metsäsaarekkeessa, jonne ei ole tarkoitus asentaa paneeleja.

Yksi kasvillisuuskohte VE2 sähkönsiirtoreitin lähellä, Salontien varressa. Luonnontilaisen kaltainen kalliometsä – arvoluokka 4. Suosituksena jättää puusto käsittelemättä. Kaava-alueen itäosan metsäisellä alueella on yksi pienialainen III luokan lepakkokohde – huomioiminen suositeltavaa, mutta vapaaehtoista. Liito-oravan elinympäristö Carunan sähköaseman länsipuolella ainoa luontoarvo, jolla voi olla vaikutusta sähkönsiirron kannalta. Liito-oravasta on havaintoja vuodelta 2015. Ei lainkaan havaintoja keväällä 2024. Jotta reviirin voisi virallisesti määritellä asumattomaksi, pitäisi tehdä viitenä vuotena ”nollahavaintoja”. Tällä hetkellä on vielä epäselvää, voiko maakaapelia vetää alueen läpi, ja siksi vielä tarkemmin selvitetään liito-oravan elinympäristöä. Lumijälkiseurannan perusteella alueella esiintyy valkohäntäkauriita, peuroja ja rusakkoja.

Paimionjokilaakson MAO/VAMA-alue kaavoitettavan alueen ulkopuolella. Strategisen yleiskaavan MA-alue (maisemallisesti arvokas peltoalue) rajautuu osayleiskaava-alueen kaakkoiskulmaa vasten. Havainnekuvia otettu viidestä pisteestä (katsottiin luonnosversiota kesältä). Paneelialue säilyy nurmipeitteisenä, aidataan riista-aidalla. Lähimmän asuinalueen rajalta on joitakin kymmeniä metrejä paneelialueen rajaan.

4 OAS

Muutetaan nimeksi Murronväljän aurinkovoimala. Tarvasjoelle saattaa tulla muitakin aurinkovoimaloita, joten pelkkä Tarvasjoki-nimi saattaa sotkea.

Keskustelua alueellisista yhdistyksistä ja seuroista, jotka tulisi listata osallisissa. Onko metsästysseura mahdollisesti vuokrannut aluetta eteenpäin? Maanomistajilta voisi kysyä, mitä metsästysseurat metsästävät heidän maillaan. Korjataan OASiin tarpeen mukaan

- Kansilehteen karttakuva.
- Päivämäärät yhtenäisiksi.
- Lisätään VARELYn YVA-tarveharkinnasta tekemän päätöksen tunnus ja päiväys.
- Itäosan ”nokka” pidetään osana kaava-aluetta.
- Maakuntakaavan yhteydestä väärää seututietä koskeva määräys pois.
- Mittakaavajana asemakaavakarttaotteeseen.
- Kaavaluonnoksen käsittelytiedot tulee päivittää osallistumista ja vuorovaikutuksen järjestämistä kuvaavassa luvussa.
- Palaute Liedon kirjaamoon, otsikoksi Murronväljän aurinkovoimala, Liedon kaupunki, kaupunginhallitus.
- Valmis OAS toimitetaan kuntaan 18.9. klo 16 mennessä.

17.9.2024

5 Yleisötilaisuuden järjestelyt

Yleisötilaisuus parasta pitää OAS:an nähtävilläolon aikana. OAS menee nähtäville 30 päiväksi.

Osalliset tulevat lähinnä Tarvasjoelta. Tilaisuus voisi olla esim. koululla. Rehtorilta saa tiedot varaustilanteesta.

Sovittiin yleisötilaisuuden mahdollisiksi päivämääriksi

- to 31.10.2024, klo 17:30 – 19:30 TAI
- to 7.11.2024, klo 17:30 – 19:30

6 Muut asiat

Ei muita asioita.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15:10.

24.10.2024

Murronväljän aurinkovoimala osayleiskaava, Tarvasjoki 1.VON (MRL 66 §)**Aika** Torstaina 24.10.2024 klo 10:00-11:30**Paikka** Teams**Osallistujat**

Jani Kreula	Liedon kaupunki
Tuomo Hynynen	Liedon kaupunki
Niklas Järvi	Liedon kaupunki
Susanna Sipilä	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Riikka Elo	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Junnila	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Rinne	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kristiina Karppi	Varsinais-Suomen liitto
Jere Leppänen	Turun museokeskus/Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Sara Tamsaari	Turun museokeskus/Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Aki Toivanen	Varsinais-Suomen Pelastuslaitos
Sirpa Korhonen	Fortum Oyj, hankkeesta vastaava
Ville Ahvikko	Fortum Oyj
Suvi Rinne	Fortum Oyj
Satu Lavinen	Sitowise Oy
Jurkka Pöntys	Sitowise Oy
Juho Kauppi	Sitowise Oy

Tiedoksi	Tapio Aalto	Varsinais-Suomen ELY-keskus
	Niilo Aro	Varsinais-Suomen ELY-keskus

24.10.2024

1 Neuvottelun avaus

Sovittiin, että Satu Lavinen (Sitowise) toimii puheenjohtajana ja sihteerinä Juho Kauppi (Sitowise). Avattiin neuvottelu ja todettiin osallistujat.

2 Kaupungin puheenvuoro (Liedon kaupunki)

Kreula: Aurinkovoima on herättänyt Tarvasjoella paljon keskustelua. Vastustuksen lisäksi on saatu myös positiivisia palautteita. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Murronväljän osayleiskaavan vireilletulon ja OAS:an. Yksi eriävä mielipide jätettiin, mutta muuten valtuusto oli yhtenevä asian suhteen. Ylikunnallisia vaikutuksia ei ole tähän mennessä tunnistettu, mutta niitä on syytä tarkastella kaavaprosessin aikana.

3 Hanke-esittely (Fortum/Tarvasjoen aurinkovoima Oy)

Sirpa Korhonen esitteli hanketta. Fortum Power and Heatin omistama Tarvasjoen Aurinkovoima Oy kehittää, rakentaa ja operoi voimalaa. Hankealueen laajuus on 76 hehtaaria ja liityntäteho enintään 60 MW. Ensisijainen sähkönsiirtovaihtoehto on maakaapelilla Carunan verkkoon. YVA-tarveharkinnasta on saatu päätös kesällä 2024, osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut kaupungin käsittelyssä syksyllä 2024 ja kaavaluonnoksen on tarkoitus tulla käsittelyyn tammikuussa 2025.

4 Osayleiskaava, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Sitowise)

Satu Lavinen esitteli osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

5 Alustava kaavaluonnos (Sitowise)

Jurkka Pöntys esitteli alustavan kaavaluonnoksen. Pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan maa- ja metsätalousvaltainen alue (M), jonka erikseen osoitetulle osa-alueelle saa rakentaa aurinkovoimalan (en-a). Erityismerkinnöillä on osoitettu arkeologisessa inventoinnissa havaittu muu kulttuuriperintökohde sekä luontoinventoinnin kohteet (luo).

6 Laadittavat selvitykset (Sitowise)

Satu Lavinen esitteli kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset. Mainittiin myös, että hanke ei edellytä YVAa (VARELY/3027/2024 28.6.2024). Erillisselvityksistä osa on valmistunut, osa tekeillä. Selvityksiä ovat

- arkeologinen inventointi
- luontoselvitykset
- maisemaselvitys ja havainnekuvat
- ilmastovaikutusten arvioiti
- hulevesien hallintasuunnitelma.

Konsultti esitteli valmistuneiden selvitysten tulokset.

- Nisäkkäistä, pesimälinnustosta ja viitasammakoista ei annettu maankäyttösuosituksia.
- Liito-oravasta ei havaintoja kuluvaan vuoden maastokäynneillä. Kaava-alueen itäosassa on tunnistettu liito-oravan elinympäristö vuonna 2015. Alueella on jäljellä järeitä haapoja vuoden 2020 harvennushakkuusta huolimatta. Suositukset: maakaapelireitin suunnittelu

24.10.2024

ja merkintä tulee tehdä niin, etteivät arvokkaat puut vahingoitu. Kolopuita tai muuta järeää puustoa ei kaadeta. Puustoiset kulkureitti tulee säilyttää.

- Lepakkokartoituksessa todettiin yksi III-luokan kohde itäisellä metsäkaistaleella. Suositellaan säilyttämään puusto ennallaan.
- Kasvillisuuskartoituksessa löytyi yksi arvokas kasvillisuuskuviota kaava-alueen länsipuolelta. Suositellaan jättämään alue käsittelemättä ja tekemään Metsälain 10 § mukainen rajausta.
- Arkeologisessa inventoinnissa havaittiin yksi muu kulttuuriperintökohde hankealueen länsiosan metsäsaarekkeella, kellarirakenne 1800–1900-lukujen taitteesta. Suositellaan jättämään alue toimenpiteiden ulkopuolelle.

7 Viranomaisen kommentit ja keskustelu

Junnila: Osayleiskaava on alueidenkäytön näkökulmasta hyvä ratkaisu. Nykyinen MRL ei mahdollista suoraan rakentamista ohjaavaa osayleiskaavaa. Tällä hetkellä luvitus edellyttää kaavan jälkeen suunnittelutarveratkaisua. Uusi alueidenkäyttölaki on tulossa voimaan vasta 2026. Kaavamerkintä tulisi muuttaa Maa- ja metsätalousalueesta Katja-asetuksen mukaiseksi EN/au -alueeksi (Aurinkovoimatuotantoon tarkoitettu energiatuotannon alue). [Kaavamääräykseen voi lisätä](#), että aluetta voidaan käyttää myös maa- ja metsätalouskäyttöön. Sähköaseman, ohjeellisten teiden ja muun kulttuuriperintökohteen merkinnät kaavassa ovat perusteltuja. Havainnekuvat tulisi laatia asukkaiden kannalta tärkeiltä paikoilta ja niissä tulee olla havaittavissa kaikki voimalan rakenteet, myös aidat. [Kuvasovitteissa olisi hyvä käyttää ihmissilmää vastaavaan objektiivia](#). Strategisessa osayleiskaavassa osoitetun ohjeellisen ulkoiluyhteyden säilymistä tulee pohtia. Maisemavaikutusten lieventämistoimia on tarpeen tuoda esiin erityisesti hankealueen kaakkois- ja lounaiskulmissa. Kaava-alueen itäosan metsän säilyminen on hyvä seikka, onko tietoa poistuvan metsäalan määrästä?

Lavinen: Puustoa poistuu vain maakaapelin asentamiseen tarvittavalta kaivinkoneen reitiltä.

Elo: [Vaikutuksia tulee pyrkiä lieventämään suhteessa maisema-alueeseen](#). Maisemavaikutusten lieventämiseksi voisi harkita mikrometsää maisemallisesti arvokkaan peltoalueen vieressä kaava-alueen kaakkoiskulmassa. Myös lounaiskulmassa voisi harkita lieventämiskeinoja, mikä saattaisi vähentää asukkaiden vastustusta. Toisaalta metsän tuominen pellolle muuttaa maisemarakennetta, [mahdollisesti](#) enemmän kuin matalat paneelit. [Lieventämistoimia alueella ja myös hankealueen ulkopuolella on myös mahdollista tutkia yhdessä asukkaiden kanssa](#). Liito-oravaa palvelevaa ekologista yhteyttä voi parantaa hankealueen pohjoisosassa esimerkiksi mikrometsän avulla. [Kaava-alueen pohjoisosan puuistutuksilla voi saada aikaan eliöstön kannalta positiivisia vaikutuksia, koska istutettava puusto turvaa puustoisen yhteyden säilymistä \(siinäkin tapauksessa, että maanomistaja päättää kaataa nykyiset puut\)](#). VARELYn alueella on käytössä EN/au -kaavamerkintä paneelialueilla. Metsäinen itäosa voi jatkossakin olla maa- ja metsätalousaluetta (M).

Leppänen: muun kulttuuriperintökohteen määräyksen tulisi olla: *”Muu kulttuuriperintökohde, historiallinen kellari (Murrönväljä, 1000052101): Alueella olevat asutushistorialliset rakenteet on säilytettävä. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon kanssa.”* Kohteen rekisteritunnus tulee lisätä kaavaselostukseen. Myös sähkönsiirtoreitin arkeologisen inventointiaineisto olisi hyvä olla kaavan liitteenä, vaikka inventoitu sähkönsiirron alue on varsinaisen kaava-alueen ulkopuolella.

Tamsaari: Paneelialueen vieressä on kaksi 1920-luvun pihapiiriä ja yksi 1800-luvun pihapiiri, mutta rakennusinventoinnit ovat vanhoja, 1990-luvulta ja 2006. Rakennusinventointeja¹ tulisi hyödyntää päivittää ja täydentää myös sellaisten inventoimattomien pihapiirien osalta, joihin kohdistuu maisemavaikutuksia. Museo ei edellytä rakennushistoriallista selvitystä,

24.10.2024

rakennusinventointitasoinen selvitys ja hyvät valokuvat on riittävä. Päivitetään tiedossa olevien kohteiden tiedot ja lisätään sellaisten kohteiden tiedot, joihin kohdistuu merkittäviä maisemavaikutuksia. Vastuumuseon toive on, että inventointi tehtäisiin suoraan museon MIP-tietokantaanⁱⁱ. Käyttöoikeuden saa minulta. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä vaikutusten lieventämiskeinot.

Lavinen: Kaava-alueen ulkopuolella oleviin rakennuksiin ei kajota, eikä pihapiireihin kohdistu toimenpiteitä. Rakennusinventointi kuuluu lähtökohtaisesti alueellisille museoille.

Tamsaari: Alueellinen vastuumuseo edellyttää, että kaavahankkeessa teetetään rakennusinventointi. Museolla ei ole käynnissä sellaisia hankkeita, joihin Murronväljän rakennusinventoinnin voisi sisällyttää.

Karppi: Kaavamerkinnän tulisi olla EN/au. Kaavaselostuksen kohdasta 10.17.2 tulisi poistaa lause, jonka mukaan hankealuetta ei ole merkitty maakuntakaavaan aurinkovoiman kohde-merkinnällä (sellaisia ei ole osoitettu maakuntakaavassa lainkaan). Ohjeellisen virkistysreitinsäilyttämistä ja maisemavaikutusten lieventämiskeinoja tulisi vielä miettiä. Myös yhteisvaikutukset olisi hyvä huomioida tiedossa olevien hankkeiden osalta, niitä ei nyt ole käsitelty lainkaan. Ilmastovaikutusten arvioinnissa voisi hyödyntää hiilitaselaskennan lisäksi Pirkanmaan ELYn KILVA-työkaluaⁱⁱⁱ. Karttaesitys lähellä olevista hankkeista olisi hyvä lisätä kaavaselostukseen [osana yhteisvaikutusten arviointia]. Melko lähellä hankealuetta maakunnallisesti arvokas maisema-alue, jotka jätetty mainitsematta (OAS:ssa vai kaavaselostuksessa?).

Elo: Myös SYKEN hiilikarttaa voi hyödyntää ilmastovaikutusten arvioinnissa.

Toivanen: Pelastuslaitoksella ei ole kommentoitavaa kaavaan. Pelastuslaitos on mielellään mukana rakennuslupavaiheessa, kun paloturvallisuusjärjestelyt tarkentuvat.

Kreula: Kaava-alueen lähelle, Mäentausta itäpuolelle on suunnitteilla 15 hehtaarin aurinkovoimala. Tiedossa olevat hankkeet olisi hyvä huomioida vaikutusten arvioinnissa.

8 Jatkotoimet

Alustavan aikataulun mukaan kaavaluonnos tulee kaupungin käsittelyyn tammikuussa 2025.

Elo: Alkuvuosi on kiireinen ELY-keskuksessa. Yleiskaavoihin on tyyppillisesti pyydetty kahden kuukauden lausuntoaikaa. Kaavaluonnoksen aineiston voi toimittaa jo etukäteen ja esittää virallisen lausuntopyynnön Liedon kaupungin käsittelyn jälkeen.

ELYn Tapio Aallon (luonnonsuojelu) ja Niilo Aron (energiahankkeet ja vihreän siirtymän hankkeet) kanssa pyritään järjestämään erillinen palaveri, jossa käsitellään maakaapelireittiä ja liito-oravan elinympäristöä.

Neuvottelumuistion jakeluun lisätään Tapio Aalto (ELY) ja Niilo Aro (ELY).

9 Neuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päätti neuvottelun kello 11:20.

Junnilan, Elon ja Tamsaaren kommentteja on täydennetty asianosaisten pyynnöstä.

ⁱ <https://www.avoindata.fi/data/fi/dataset/varsinais-suomen-rakennusinventointi>

ⁱⁱ <https://mip.turku.fi>

ⁱⁱⁱ [Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista – KILVA](#)

7.11.2024

Murronväljän aurinkovoimala osayleiskaava, työkokous: Liito-oravan elinympäristö kaava-alueella

Aika Torstaina 7.11.2024 klo 15:00-16:00

Paikka Teams

Osallistujat

Niilo Aro	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Riikka Elo	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Junnila	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Sirpa Korhonen	Fortum Oyj, hankkeesta vastaava
Suvi Rinne	Fortum Oyj
Satu Lavinen	Sitowise Oy , kaavan laatija

Tiedoksi Tapio Aalto Varsinais-Suomen ELY-keskus

1 Kokouksen avaus

Avattiin kokous ja esittäytyttiin.

2 Hanke- ja kaavaesittely

Sirpa Korhonen esitteli hanketta. Kaava-alue on enimmäkseen peltoa, mutta jonkin verran myös metsää. Aurinkopaneelit sijoitetaan peltoalueelle. Aurinkovoimalan sähköasema on suunniteltu metsäalueen länsireunaan Salontien varteen. Hankealueen ensisijaisen sähkönsiirtoreitin varrella on todettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue. **Kokouksen tavoite on selvittää, miten sähkönsiirtoon tarvittava maakaapeli olisi mahdollista vetää hankealueen sähköasemalta Carunan sähköasemalle heikentämättä liito-oravan elinympäristöä.**

Lavinen näytti kaavakartan luonnosta ja liito-oravan elinpiirin rajausta liito-oravaselvityksestä sekä hakkuuilmoitusta vuodelta 2020. Mainittiin, että hankkeesta on pidetty viranomaisneuvottelu 24.10. Viranomaisneuvottelussa edellytettiin, että tuotantoaluetta kuvaava merkintä (M-1 ja en-au) muutetaan Katja-asetuksen mukaiseksi EN/au-merkinnäksi.

YVA-tarveharkinnasta on saatu päätös kesällä 2024 (VARELY /3027/2024 28.6.2024).

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut kaupungin käsittelyssä syksyllä 2024 ja kaavaluonnoksen on tarkoitus tulla käsittelyyn tammikuussa 2025. Kaavan OAS on nähtävillä.

3 Viranomaisen kommentit ja keskustelu

Aro: Liito-oravan elinympäristön heikentämisen käsittely on tässä hankkeessa keskeistä. ELY lausuu kaavasta kaavaluonnoksen ollessa nähtävillä, joten tämä on työneuvottelu. Jos ei pystytä poissulkemaan lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentymistä, tulee olla yhteydessä ELY:yn Luonnonsuojelulain (78/83 §?) mukaisesta poikkeamisesta. Jos vaikutusten arviointi

7.11.2024

on tehty asianmukaisesti, ELY voi ottaa kantaa siihen. Rakentaminen ei ole aina suoraan kiellettyä. ELY-keskuksen rajausta perustuu todennäköisesti FCG:n 2015 laatimaan selvitykseen.

Korhonen: Millaista dokumentaatiota asian käsittelyyn tarvitaan? Entä mitä lajitietoja saa luovuttaa eteenpäin?

Aro: Aineistosta tulisi käydä ilmi, onko

- lisääntymis- ja levähdyspaikat tunnistettu
- ovatko ne säilyneet
- pystytäänkö sinne johtavat kulkuyhteydet säilyttämään maakaapelin kaivamisesta huolimatta?

Tietojen luovuttaminen riippuu siitä, millainen sopimus tehty Lajitietokeskuksen kanssa. Julkisuuslaki säätelee uhanalaisia lajeja koskevien tietojen käsittelyä. Ne tiedot, jotka voisivat heikentää lajin suojelutilaa tai statusta, ovat salattuja, eikä niitä tulisi esittää julkisesti. Esimerkiksi lajit, joihin kohdistuu metsästyspainetta tai petovihaa.

Rinne: Kuinka pitkälle päästään säästämällä järeitä puita? Milloin vaikutetaan elinympäristön kokonaisuutena?

Aro: Esimerkiksi kuusi-sekahaavikko on tyypillistä liito-oravan aluetta, tiettyyn pisteeseen asti ei heikennetä merkittävästi, jos alue säilyy riittävän suojaisana ja kolopuiden lisäksi säilyy ravinnoksi kelpavaa aluetta ja reitit. Myös kulkuyhteydet ovat lailla suojeltuja. Tarkastelu tulee tehdä selkeästi hankealuetta laajemmalla alueella.

Keskusteltiin siitä, pitäisikö metsäalue olla MY-merkinnällä (eikä M-1 + luo, kuten kaavakartan luonnoksessa oli).

Elo: Kaavamääräysten pitää ohjata, millaista maankäyttöä siellä sallitaan, että todetut luontoarvot säilyvät ja että määräykset suojelevat niitä arvoja, mitä varten ne on sinne laitettu. Esimerkki hyvistä määräyksistä esimerkiksi Kolsa-Juvansuon tuulivoimakaava Laitilassa.

ELY toivoi, että konsultti toimittaa elinympäristörajausten lajitietokeskukseen.

4 Jatkotoimet

Hankkeesta vastaava pyrkii jättämään kaavan valmisteluaineiston kunnan käsittelyyn tammi-kuussa 2025. Varsinais-Suomen ELY lausuu hankkeesta tässä yhteydessä.

5 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi kello 15:50.

30.4.2025

Murronväljän aurinkovoimahanke kaavaluonnos, kokous, Liedon kaupunki

Aika Tiistai 29.4.2025 klo 14:00-15:20

Paikka Teams

Osallistujat Sirpa Korhonen, Fortum

Jurkka Pöntys, Sitowise Oy

Satu Lavinen, Sitowise Oy

Juho Kauppi, Sitowise Oy

Anna Ryymin, Sitowise Oy

Mervi Tammi, Liedon kaupunki

Jani Kreula, Liedon kaupunki

Pekka Sillanpää, Liedon kaupunki

1 Kokouksen avaus

Avattiin kokous ja käytiin läpi esittelykierros. Puheenjohtajana Satu Lavinen (Sitowise) ja sihteerinä Juho Kauppi (Sitowise).

2 Kaavaluonnoksen esittely

Satu Lavinen esitteli kaavakarttaa ja kaavaselistusta. Hankkeesta vastaava ehdottaa, että osayleiskaava toimii suoraan rakentamisluvan perusteena (AKL 44 §).

3 Lähtötiedot ja laadittavat selvitykset

Hankkeeseen liittyen on tehty arkeologinen selvitys, maisemaselvitys ja havainnekuvat, luontselvitykset, hulevesien hallintasuunnitelma ja ilmastovaikutusten arviointi.

4 Kaavahankkeen aikataulu

Lavinen esitteli kaavan aiempia vaiheita ja kokonaisaikataulun.

OAS oli nähtävillä syksyllä 2024. Jos kaavaluonnos saadaan nähtäville touko-kesäkuussa, eikä kummempia ongelmia tule vastaan, kaavaehdotus voisi olla hyväksymiskäsittelyssä loppuvuodesta 2025. Luonnollisesti viranomaisten mahdolliset vaatimukset lisäselvityksistä vaikuttavat kaavan hyväksymisaikatauluun.

Tänään tulisi käsitellä kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen, eli Liedon päätöksenteon aikataulu, milloin aineisto tulee viimeistään toimittaa, ja milloin yleisötilaisuus voisi olla.

5 Kaupungin kommentit

Keskusteltiin kaava-aineistosta. Jani Kreula (Liedon kaupunki) aloitti toteamalla, että kaava-aineiston valmistelu vaikuttaa olevan pitkällä. Kaupungilla on ollut resurssipulaa kaavoituksessa. Pekka Sillanpää (Liedon kaupunki) jatkoi, että kaavan käsittely saattaisi onnistua [teknisen] lautakunnan kokouksessa 21.5., jolloin aineistot tulisi toimittaa viimeistään 14.5. Seuraava kokous olisi 27.8. Sovittiin, että palataan kokouksen jälkeen aikatauluun.

30.4.2025

Mervi Tammi (Liedon kaupunki) kysyi sähkönsiirron toteuttamisesta, lähimmistä asuinpaikoista ja niiden vastustuksesta, suojaetäisyydestä, paloturvallisuudesta sekä maisemavaikutuksista ja havainnekuvista.

Sirpa Korhonen (Fortum) vastasi, että sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla olemassa olevalle Carunan sähköasemalle. Lähimmät asuinpaikat ovat Salomäki, Lehtimäki ja Yrjönen, jotka ovat kaikki alle 100 metrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta. Vastustusta on ollut vain Lehtimäeltä, jonka vastaiselle rajalle on osittain sen vuoksi suunniteltu maisemointia. Satu Lavinen totesi, että suurinta vastustusta on vaikuttanut olevan Päivärinteen asukkailta tuotantoalueen lounaispuolelta.

Suojaetäisyyttä ei ole määritelty, eikä sille nähdä selvää tarvetta, koska maisemavaikutusten lieventäminen on tuulivoimaan verrattuna helppoa maisemoinnin avulla. Jani Kreula totesi, että lautakunnan käsittelyssä voi tulla esiin vaatimus sadan metrin etäisyydestä aurinkovoimalaan [oli nostettu esiin jo OAS-vaiheen käsittelyssä].

Mervi Tammi kommentoi, että kaavaselostuksessa on mainittava pitkien näkymien menetyksen aiheuttamat kielteiset vaikutukset. Kaavaselostuksessa ei voida esittää, että maisemavaikutuksia ei ole tai että ne voitaisiin täysin estää maisemoinnilla. Huomioitiin, että havainnekuvia on laadittu useista eri kohdista, maisemoinnin kanssa ja ilman. Havainnekuvien maisemointi on pidetty nopeasti realisoituvana kasvillisuutena.

Sovittiin, että lisätään kaavaselostukseen tekstiä aurinkovoimalan paloturvallisuudesta yleisellä tasolla. Aurinkovoimalan alueella kasvillisuus pidetään matalana. Aurinkopaneelientät eivät pala herkästi, mutta ruohikko voi palaa. Pelastuslaitokselta tulee tarkemmat kommentit rakennuslupavaiheessa, kun suunnittelu tarkentuu. Sähköasemat akustoineen ovat paloturvallisuuden kannalta tarkimmin suunniteltavia, mutta ne ovat sorapinnalla ja akuissa on oma sammutusjärjestelmä.

6 Muut asiat

- Jos kaavaluonnos otetaan tekniseen lautakunnan käsittelyyn 21.5.2025, on aikataulu seuraava:
 - 2.5. Kaupungin kommentit
 - 5.–9.5. Konsultti tekee korjaukset ja täydennykset
 - 12.5. lopullinen aineisto kaupungille
 - 14.5. lista lähtee lautakuntaan
- Kaupunki laatii kuulutustekstit ja lähettää lausuntopyyntöjä.
- Kaavan valmisteluaineiston materiaaliin päiväys 15.5.2025.
- Kaupunki esittelee kaavan lautakunnalle ja hallitukselle.
- Keskusteltiin jääviydestä päätöksenteossa. Esteellisyydestä ilmoitetaan ja asian käsittelystä vetäydytään itse.

7 Jatkotoimet

Kaupunki

- Ilmoittaa kaavan käsittelyaikataulusta vappuviikolla
Jälkikirjaus: Kaupunki ilmoitti, että kaavan käsittely lautakunnassa siirtyy aikataulusyistä elokuulle. lautakunta 27.8.2025, lista 21.8.2025.
- Kaavoitussopimus allekirjoitettava Liedon kaupungin ja Fortumin välillä.

Konsultti

30.4.2025

- Viimeistellään yleisötilaisuuden esitys.
 - Lisätään indeksikartat havainnekuvien yhteyteen, mistä ja mihin suuntaan kukin kuva on otettu.
- Lisätään kaavaselostukseen tekstiä paloturvallisuudesta.
- Viittaukset MRL:iin tarkistettava ja korvattava viittauksella Alueidenkäyttölakiin kaavakartta, kaavaselostus, OAS, vastineraportti.
- tekee muut kaupungin ja hankkeesta vastaavan esittämät täydennykset

8 Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous kello 14:21